

#aquiproubullying

Activitats didàctiques per a l'alumnat

Com detectar i aturar l'assetjament

Educació Secundària
Dossier per a l'alumnat

Índex de la formació del programa

Mòduls de formació per a les famílies		
1	Aproximació al concepte d'assetjament i ciberassetjament	Sensibilització
2	Competències socioemocionals	Sensibilització
		Aprofundiment
3	Gestió positiva dels conflictes	Sensibilització
		Aprofundiment
4	Com detectar i aturar l'assetjament	Aprofundiment
5	Ús segur i responsable de les xarxes	Sensibilització
6	Com detectar i aturar el ciberassetjament	Aprofundiment

Activitats didàctiques per a l'alumnat		
1	Aproximació al concepte d'assetjament i ciberassetjament	Primària
		Secundària
2	Competències socioemocionals	Primària
		Secundària
3	Gestió positiva dels conflictes	Primària
		Secundària
4	Com detectar i aturar l'assetjament	Primària
		Secundària
5	Ús segur i responsable de les xarxes	Primària
		Secundària
6	Com detectar i aturar el ciberassetjament	Primària
		Secundària

Com detectar i aturar l'assetjament		60 minuts
<p>Aquestes activitats didàctiques estan integrades en el programa d'innovació educativa #aquiproubullying que impulsa el Departament d'Ensenyament per prevenir, detectar i intervenir enfront l'assetjament i el ciberassetjament entre iguals des dels centres educatius i en col·laboració amb les famílies.</p>		
<p>Introducció</p> <p>Si bé l'assetjament escolar és un fenomen que ha existit sempre, en l'actualitat tota la societat, i en especial la comunitat educativa, està més sensibilitzada. Els centres educatius són espais de socialització d'infants i joves en què es poden donar situacions de conflicte i de maltractament entre iguals. També són el marc idoni on implementar estratègies de prevenció, detecció i actuació que facilitin la creació d'un clima de convivència positiu a l'aula i contribueixin a la construcció de la cultura de pau al món. Cal incidir en la necessitat que tothom, alumnes, professorat i famílies, s'impliqui de forma positiva davant les situacions d'assetjament.</p>	<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Conscienciar l'alumnat de la importància d'implicar-se de forma positiva davant situacions d'assetjament ● Conscienciar l'alumnat de la necessitat de comunicar als adults possibles casos d'assetjament ● Empatitzar amb les possibles víctimes de casos d'assetjament ● Donar pautes d'actuació als alumnes davant situacions d'assetjament entre iguals ● Afavorir el treball cooperatiu i el debat en grup en un clima participatiu i de respecte 	
<p>Índex d'activitats</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Activitat 1: Estudi d'un cas. Abans eren amigues... ● Activitat 2: En Joe, un cas de ciberassetjament ● Activitat 3: Què podem fer enfront l'assetjament? 	<p>Paraules clau</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Assetjament escolar: conducta de maltractament psicològic i/o físic, en el marc escolar, d'un alumne o grup d'alumnes envers un company, de forma reiterada, intencionada i amb abús o desequilibri de poder ● Ciberassetjament: conducta de maltractament psicològic d'un alumne o grup d'alumnes a un altre de manera continuada, mitjançant l'ús d'eines tecnològiques ● Detecció: conjunt d'indicadors que permeten identificar una situació. ● Pautes d'actuació: conjunt de mesures per dur a terme en una determinada situació. ● Empatia: capacitat de posar-se en la pell dels altres i reaccionar de manera positiva. ● Assertivitat: capacitat de defensar els posicionaments propis respectant els drets de les altres persones. ● Llei del silenci: llei no escrita mitjançant la qual cap membre del grup comunica una situació determinada. ● Resiliència: capacitat personal per a afrontar i superar una situació desfavorable o adversa (un problema de salut, les dificultats per estudiar o treballar, la mort d'un amic o familiar, una situació d'assetjament...) 	
<p>Recursos</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Stand Up! En aquest vídeo de l'organització BeLonGTo es presenta el cas de dos nois que no poden mostrar en públic el seu afecte davant les burles d'alguns companys. ● Bullying (30 Minuts) En aquest programa de TV3 es recullen diversos testimonis sobre assetjament entre iguals. 		

Activitat didàctica per a l'alumnat	Nivell	Dossier per a l'alumnat
Com detectar i aturar l'assetjament	Secundària	Pàgina 2

Activitat 1

Estudi d'un cas: Abans eren amigues

20 minuts

Llegiu atentament la situació que es descriu a continuació:

La Sònia, la Vero i la Zoraida eren molt bones amigues, des de primària, però a inici del primer curs de secundària van discutir perquè a la Sònia i a la Vero els agradava el mateix noi: el Carles. A partir d'aquell dia, la Vero i la Zoraida van deixar de banda la Sònia i a més fan circular rumors sobre ella per desprestigiar-la.

La Sònia ara està sola. Cada vegada que prova de fer noves amistats, apareixen la Vero i la Zoraida i comencen a explicar als nois i noies qualsevol mentida. Fan qualsevol cosa perquè ningú s'assegui al seu costat.

Les frases despectives i humiliants se senten tot sovint: "mireu, la superempollona", "deixeu passar a la pilota de la classe", "no us hi atanseau, és contagiosa"... La situació ha arribat a ser molt desagradable i dura per a la Sònia perquè ningú li fa costat: o bé animen la Vero i la Zoraida, o bé es miren l'espectacle com si no anés amb ells.

La Sònia rep contínuament desqualificacions, insults, falses acusacions, per part dels seus companys.

La Sònia es troba fatal, ningú a casa ni cap professor del centre se n'ha assabentat de res. S'ha ficat al llit i no vol sortir-ne per res. Pateix forts dolors de panxa i de cap. Diu als pares que està malalta, que no pot anar a escola. Només vol dormir.

Responen les preguntes següents sobre el cas exposat:

1. Descriviu quin problema creieu que té la Sònia.
2. Creieu que necessita ajuda? Qui la podria ajudar? Com?
3. Què podríem fer si la Sònia fos una companya de la nostra classe?

Compartiu les respostes amb la resta del grup-classe.

Activitat didàctica per a l'alumnat	Nivell	Dossier per a l'alumnat
Com detectar i aturar l'assetjament	Secundària	Pàgina 3

Activitat 2

Stand Up!

20 minuts

Anem a visualitzar un vídeo que recull un cas d'assetjament en una escola. El veureu amb una pausa perquè us plantegeu possibles finals.

2.1. Després de visualitzar el vídeo fins al minut 2:26 responeu aquestes preguntes:

1. Els protagonistes són dos nois que van a la mateixa escola. Per què se'n burlen els seus companys?
2. Consideres justa aquesta situació?
3. Com penses que acabarà?

2. 2. Un cop visualitzat sencer, responeu les preguntes següents.

1. T'havies imaginat aquest final? Contrasta el desenllaç que havies anticipat amb el que s'esdevé en el vídeo. Quin prefereixes?
2. Com valora l'actitud del grup?
3. Quin títol li posaríeu a aquest vídeo?

Activitat didàctica per a l'alumnat	Nivell	Dossier per a l'alumnat
Com detectar i aturar l'assetjament	Secundària	Pàgina 4

Activitat 3

Què podem fer enfront l'assetjament?

20 minuts

El programa 30 Minuts de TV3 va dedicar un especial al tema de l'assetjament que recull el testimoni de diversos nois i noies implicats en casos d'assetjament o ciberassetjament. El recordes? Anem a visualitzar ara el final del programa [Bullying](#) (minuts 31 a 35). Estigueu atents als testimonis dels nois i noies que hi apareixen i responeu a les preguntes que hi ha a continuació:

1. Quin consell dóna cadascun dels testimonis a les possibles víctimes d'assetjament?
 - a. Iván Santos (Santaflou):

 - b. Carles:

 - c. Carla:

2. Acabeu d'elaborar aquesta llista de recomanacions adreçada a una possible víctima. Elaboreu dues llistes més: una, adreçada a l'agressor, i una altra, als espectadors.

Llista de recomanacions		
víctima	agressor	espectadors
<ul style="list-style-type: none">- plantar cara: ser assertiu- comunicar-ho als pares i/o a l'escola- evitar l'aïllament- (...)		

3. En *Manu* tanca el vídeo amb una frase: "el bullying és una ferida, encara que tu el passis, sempre et quedarà la cicatriu". Què deu voler dir?

Idees clau

- L'assetjament escolar es pot definir com una conducta de maltractament psicològic i/o físic, en el marc escolar, d'un alumne o grup d'alumnes envers un company, de forma reiterada, intencionada i amb abús o desequilibri de poder.
- El ciberassetjament es pot definir com un tipus d'assetjament, mitjançant l'ús d'eines tecnològiques. Tanmateix, el ciberassetjament presenta uns trets específics que el fan molt lesiu (la perdurabilitat, el potencial de difusió, i l'anonimat, entre d'altres).
- L'assetjament és un fenomen que té a veure amb una manca d'habilitats i de capacitats relacionals, com l'empatia o l'assertivitat, de les persones implicades.
- L'assetjament repercuteix negativament en tots els agents implicats, tant individualment (agressor, víctima i observadors) com de forma col·lectiva (escola i família). Convé que en prenguem consciència de la gravetat dels seus efectes.
- Davant l'assetjament no podem mantenir una actitud neutral. L'actitud dels observadors pot contribuir a aturar una situació d'assetjament: no donant suport a l'agressor, mostrant estratègies a qui pateix l'assetjament i recolzant-lo.
- Cal animar qui pateix una situació d'assetjament a comunicar-ho als adults (pares, mestres, etc.).
- Cal fer costat a la víctima i no fer seguiment de les conductes de l'agressor o agressors.
- En cas que un company o companya sigui víctima d'assetjament i no gosi comunicar-ho als seus pares o mestres, ho podem fer nosaltres mateixos: cal trencar la llei del silenci.
- Si volem mantenir unes relacions positives basades en el respecte i la solidaritat, cal que treballem tots plegats (alumnes, professors i famílies) per prevenir aquestes situacions, detectar-les i aturar-les.

Altres recursos

- [Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront l'assetjament entre iguals](#) En aquest protocol elaborat pel Departament d'Ensenyament trobareu orientacions i recursos en relació amb l'assetjament entre iguals.
- [Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront el ciberassetjament entre iguals](#) En aquest protocol elaborat pel Departament d'Ensenyament trobareu orientacions i recursos en relació amb el ciberassetjament entre iguals.
- [Rödårig - "Pelirrojo"](#) (0:50): en aquest vídeo de sensibilització es pot veure com un petit gest de solidaritat pot ajudar a prevenir l'assetjament
- [Tillsammans - "Juntos"](#) (1:05): en aquest vídeo de sensibilització es pot veure com l'actuació conjunta de la comunitat ajuda a prevenir l'assetjament

Activitat didàctica per a l'alumnat	Nivell	Dossier per a l'alumnat
Com detectar i aturar l'assetjament	Secundària	Pàgina 6

Aquesta activitat didàctica ha estat elaborada per la Direcció General d'Atenció a la Família i Comunitat Educativa del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya disponible sota la llicència Creative Commons BY-NC-SA.

Activitat didàctica per a l'alumnat	Nivell	Dossier per a l'alumnat
Com detectar i aturar l'assetjament	Secundària	Pàgina 7